

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 3

Lýsingarprísir fyrri mnr: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 18 januar 1947

Bladid verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

21 Árg.

Ljósari vónir.

Løgtingsmenn okkara hava ikki grett nógv um, hvussu stendur til, og hvussu gongst á Tingi. Øll eru sera forvitin um hesa tingsetu, og tað er serliga hetta eina málið: stýrisskipanin, ið hevur allan áhuga, og sum øll trákast eftir at frætta frá.

Tað var tí forvitnisligt at koma niður á tey hugskot, K. Djurhuus, løgtingsmaður, hevði í »Føroya tíðindi« um árskriftið.

Foruttan, at tað má tykjast hugaligt, at tingmaður í blaði nertur við hetta stórmál — hóast hann kann eingi rætt tíðindi siga frá málinum, tessvegna at tað er í nevnd, og einki fullfíggað verður frágreitt, fyrr enn nevndarmenninir hava umfarið tað og latið frá sær nevndarálit, so er tað eisini hugaligt at siggja, at harra Djurhuus er bjartskygður viðvíkjandi vónunum um at koma til eina semju á Tingi um málið. Farið var til valg við miklum stríðshugi, og valgtíðirnar runnu í einum sonnum óveðri av hørdum orðum og hvessum briksli.

Men Djurhuus heldur, at bylgjurnar hava lagt seg og »í den efter Valget indledede Lagtingsamling har der været en ikke ringe Fordragelighed at spore, saavel mellem de politiske Modstandere enkeltvis, som mellem de politiske Partier i det hele taget«.

So vónar hann, at hetta bjartskygnið millum Tingsins limir ikki bert skal vera íkomið av einum jólastemningi; men at tað má liggja fast hjá hvørjum einstakum politikkarum sum eitt rætt meint ynski nm at finna fram á eitt gott úrslit. — Enn meira verður sagt: »... Denne Løsning er absolut indenfor Mulighedernes Grænse, saafremt de enkelte Partier før Sagens Skyld prøver at forstaa hinanden og ser bort fra, hvad der muligvis en kortere Periode kan gavne det enkelte Parti bedst. Med andre Ord lægge Partiegoismen paa Hylden og bøje sig mod hinanden. Det bør ikke blive saaledes, at noget enkelt Parti søger at slaa politisk Mønt af et eventuelt Førligsforslag og tillægger sig Æren for dets tilblivelse. Ethvert Forsøg i den Retning vil i meget væsentlig Grad reducere Mulighederne for et Forlig. Bliver et Forlig indgaaet, saa er det et Værk, som alle Partier bør være delagtige i og i Fællesskab dele Æren for«.

Jú, ein má geva harra Djurhuus fullan rættin í, at »Partiegoismen« kann vera ódámilig, og tá ið polltikkarar skulu koma til tingingarborð at finna fram til semju um gamalt stríðsmál, so má hon verða burturkrógvað, og hvør partur má geva eftir og laga seg eftir hvørjum øðrum. At vinna sær sjálvum ella flokki sínum gagn, heiður og æru eigur á ongan hátt at koma fram. Tað at fremja hesa stóru sak má vera einasta og hægsta málið.

I føroyskum politikki hevur slikt lyndi higat til dags ikki komið til sjóndar. Tey stóru klandursmál hava verið livgað og havd at spæla sær við; hvør hevur ligið og bølst oman á sínum og er ikki fingin av reiðrinum. Tí er alt hetta vordið tann niðargrýsur tað er, sum ringur er at mana í mold.

Men í hesum viðfangi mugu vit hava loyvi til at seta fram eina viðmerking um, tann semju- og sáttaranda, sum nú, vit eru komin í eitt nýtt ár, tykist at dragast í tinghøllini.

Ikki so at skilja, at vit fara at bera ímóti slikum anda. Á ongan hátt. Vit hava bæði hesa ferð og áður borið fram gleði okkara um og vónir okkara til at hetta Ting fer at koma til sáttar og endar við einum dyggum og góðum friðarúrsliti.

Men tað er so ofta vordið í hesum heimi, at menn koma til ein frið, ið bert tykist at vera ein friður, men sum so í roynd og veru ikki er nakar friður. Stríðið rennur upp aftur, og hvaðna verri enn tað var. Og orsøkin er hon, at menn ikki rykkja upp ófriðaratvoldirnar við rót. Tað er tó ikki altíð so lagaligt at koma niður at rótini at tí, ið ófriðin veldir í mannasamfelagnum. Men, aloftast tykist tað at vera so skikkað, at menn við sínum semingsroyndum meira nœra um tað, ið forðar, enn beina tað burtur.

Okkara politisku viðurskipti eru komin í ta støðu — og mest av ringum atburði — at tey eru at líkna við ein sjúkling, ið tørvar harða og vittgangandi viðferð, um hann skal verða lektur. Um fólkaatkvøðumundið var tað komið til eina »krisu«, og vit halda, at tann »krisan« er varandi enn. »Stjórnarskipanarmálið« er vordið ein ringur svullur, og Tingmenn skulu nú skera djúpt, um alt skal fáast út. Vit halda ikki, at lekidómur er

í at geva eitt prik her og har. — Men tingmenn eru nú læknarnir. Vit vita ikki til fullnár, hvussu djúpt teir hava skorið. Gleðiligt var, um nú hesin ringi skaði var grøddur. Tí verður nú aftrað seg, tá kemur hann ivaleyst framaftur, og tá verður eingin heilsubót, men hin sjúki limurin kauska fráskorin.

Tey íslensku handskriftini í Keypmannahavn.

Sum kunnugt er ein áhuga-verður dráttur íkomin millum Island og Danmark viðvíkjandi teimum nógvu og virðismiklu útlensku handskriftunum, sum nú í nógv ár hava verið varðveitt niðri á bókasøvnunum í Keypmannahavn. Nú ið leyst er vordið millum Island og Danmark, flyta Íslendingar fram, at teir hava ognarrættin til nevndu handskrift og krevja, at tey skulu verða latin teimum aftur.

Donsk sendinevnd var fyrri stuttum síðan uppi í Íslandi at samráðast um ymisk viðurskipti landanna millum, og hetta evni var nógv framtíð á hesum samráðingum.

Nú her fyrri hevði danska blaðið »Berlingske Aftenavis« brot úr grein, sum tikin var úr hinum svenska blaðnum »Sydsvenska Dagbladet«, har spurningurin um hesi íslensku handskriftini verður umfarið.

Hesin svenski greinskrivarin greiðir frá søgu handskriftanna og nevnr, at eisini í Stockholm og Uppsala eru í bókasøvnunum at finna íslensku handskrift. Enn meira tekur hann upp tað áhuga-verda, at bakgrundin fyrri hinum íslensku krøvunum um at fáa handskriftini aftur er, at Reykjavík

ætla at verða miðstæðan fyrri granskan av norrønum máli. Sværki og Danmark skulu so bara hava »Fotokopier« av teimum íslensku handskriftunum.

Sviar og Danir hava sýtt Íslendingum hesi ynski, og hesin svenski høvundurin roknar við, at teir fara ikki at geva eftir — ikki tí teir endiliga vilja vera meinskir, og skilja Íslendingar — men tí teir halda, at handskriftini verða best goymd har, sum tey nú eru.

Og flutt verður fram, at Reykjavík er við at skapast til ein »internationalan« bý. Bæði eystan fyri og vestan fyri eru stórmaktir, sum hava stóran hug á tí stóra, fólka-fátæka og verjuleysa Íslandi. Tað kann verða ein slagvøllur, fyrr ella seinri og endin verður, at Norðanlondini missa handskriftini — tey verða »bjargað« við at verða ferd langt burtur eystur eftir ella vestur eftir. Tey verða tí varðveitt best, har tey eru.

Sjálvandi, heldur hann, kunna Sværki og Danmark koma í kriggi, men Reykjavík »projektet« er tó nógv meira vágaligt.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrágv

Tlf. 443

**Hvær moli
av koli
ger mun!**

Vit levera

KJØT-PYLSUR-FLESK
OG KONSERVES

i allar bestu kvalitetum.

Umboð:
Otto Jacobsen
Vestmanna

S. HOULBERG A/S

Fedeverar - Pølser - Leverpostej og Konserverfabriker

KØDBYEN

Statskontrol 352

KØBENHAVN